

Beszámoló a közigazgatási és ügykezelői alapvizsgarendszer 2022. évi működéséről – kivonat

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) évente beszámolót készít a közigazgatási és az ügykezelői alapvizsgák szervezésének tapasztalatairól. Jelen dokumentum ezen tapasztalatokat elemzi, illetve értékeli – összefoglaló jelleggel.

I. A közigazgatási alapvizsgával kapcsolatos információk

A közigazgatási alapvizsga célja, hogy a közigazgatásba belépő, eltérő iskolai végzettséggel rendelkező tisztviselők a munkájuk ellátásához szükséges általános közigazgatási alapismereteket megszerezzék.

Az NKE feladata a közigazgatási alapvizsgarendszer működtetésében igen sokrétű, hiszen a vizsgaszervezésen túlmenően tartalomfejlesztési, módszertani, minőségirányítási, valamint informatikai rendszerüzemeltetési feladatokat is végez. A közigazgatási alapvizsgára felkészítő konzultációk és a vizsgák szervezésére, a vizsgáztatás lebonyolítására és a nyilvántartási feladatok ellátására központi oktatásinformatikai keretrendszert (a továbbiakban: ProBono rendszer) működtet. Az NKE feladatait és az alapvizsgarendszer működését, működtetését, szabályait **a közigazgatási és az ügykezelői alapvizsgáról szóló 174/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet** rögzíti.

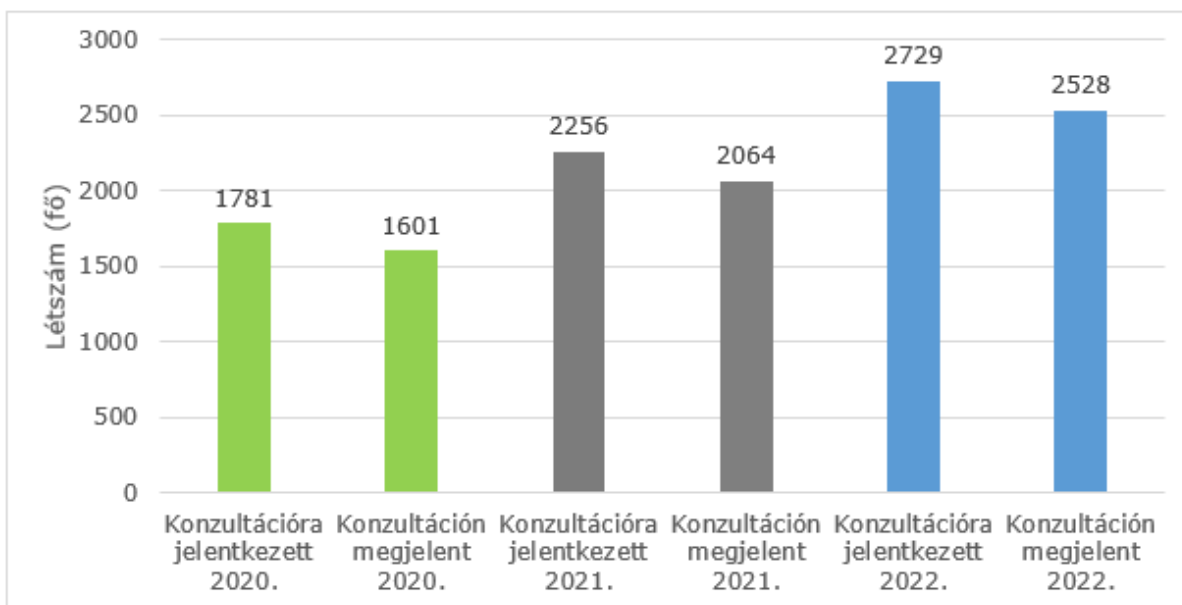
A közigazgatási alapvizsga rendszere **minőségirányítással** támogatott, amellyel összefüggésben az NKE egyik fő feladata a működés kulcsfolyamatainak leírását rögzítő szabályzat elkészítése, kiadása, gondozása. A korábbi szabályozás felülvizsgálata nyomán elkészült a közigazgatási és az ügykezelői alapvizsga új minőségbiztosítási szabályzata (a továbbiakban: Eljárásgyűjtemény), amely 2023. február 11-én lépett hatályba.

A közigazgatási alapvizsgára a 2022. évben országosan összesen 4.803 tisztviselő jelentkezett. A jelentkezők száma az előző évhez viszonyítva 10,7%-os növekedést mutat. A jelentkezők közül **4.641 fő vett részt a vizsgán**, akik közül 3.567 fő (a megjelentek 76,86%-a) tett sikeres vizsgát. Az alapvizsgázók 2022. évi országos létszámadatait és a vizsgákhoz kapcsolódó legfőbb mutatók vizsgaszervezőnkénti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be.

Vizsgaszervező megnevezése	Vizsgacsoportok (db)	Vizsgára jelentkezett (fő)	Vizsgán megjelent (fő)	Sikeres vizsgázó (fő)	Sikertelen vizsgázó (fő)	Vizsgáról távol maradt (fő)
NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM	51	508	478	406	72	30
BÁCS-KISKUN VMKH	18	119	117	67	50	2
BARANYA VMKH	9	149	149	127	22	0
BÉKÉS VMKH	19	242	235	181	54	7
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VMKH	21	322	317	207	110	5
BUDAPEST FŐVÁROS KH	38	575	540	409	131	35
CSONGRÁD-CSANÁD VMKH	7	150	148	134	14	2
FEJÉR VMKH	17	186	179	130	49	7
GYŐR-MOSON-SOPRON VMKH	21	302	286	217	69	16
HAJDÚ-BIHAR VMKH	7	200	196	166	30	4
HEVES VMKH	14	119	117	89	28	2
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VMKH	18	183	179	147	32	4
KOMÁROM-ÉSZTERGOM VMKH	13	157	152	113	39	5
NÓGRÁD VMKH	14	96	92	64	28	4
PEST VMKH	25	415	397	285	112	18
SOMOGY VMKH	30	375	371	258	113	4
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VMKH	36	367	359	293	66	8
TOLNA VMKH	8	67	63	54	9	4
VAS VMKH	9	39	39	29	10	0
VESZPRÉM VMKH	9	153	150	122	28	3
ZALA VMKH	7	79	77	69	8	2
ÖSSZESEN:	391	4803	4641	3567	1074	162

1. sz. táblázat: A közigazgatási alapvizsga 2022. évi országos létszámadatai vizsgaszervezőnkénti bontásban (Forrás: ProBono rendszer, 2023. 01. 16.)

A vizsgára jelentkezők közül 2.729 fő jelentkezett konzultációra. A 2020-as 1.601 fő és a 2021-es 2.256 fő után 2022-ben **156 konzultációs csoportban összesen 2.528 fő vett részt a felkészítő konzultáción**, ami a sikeres vizsgát teljesítők 70,9%-a. 2021-ben ugyanez az arány 62,2% volt, vagyis a járványhelyzetet követően kialakult növekvő tendencia 2022-ben is folytatódott, ráadásul erősödő mértékben. (A korábbi 3%-os emelkedés a tárgyévben mintegy 8,5%-osra ugrott.) Az alábbi grafikon a konzultációra jelentkezők és az azon megjelentek országosan összesített létszámadatait szemlélteti a 2020–2022. évek viszonylatában.

1. sz. ábra: A közigazgatási alapvizsgára felkészítő konzultációra jelentkezők és az azon megjelentek megoszlása a 2020–2022. években (Forrás: ProBono rendszer, 2023. 01. 16.)

Az NKE fejleszti és évről évre megújítja (hatályosítja) a közigazgatási alapvizsga tananyagát, amely ezáltal folyamatosan követi a jogszabályi változásokat, fókuszál a közigazgatás stratégiai és fejlesztési környezetének bemutatására, továbbá a közszolgálat hivatásaitikai kérdéseire. Az NKE 2020-ban az alábbi három, a tananyag elsajátítását támogató taneszközt alakította ki a ProBono rendszerben:

- Az Önfejlesztés menüpontban ingyenesen elérhetők a közigazgatási alapvizsga tananyagát feldolgozó **videóprezentációs előadások**, amelyeket 2022. december 31-ig **6.403 fő tekintett meg**.
- A közigazgatási alapvizsga tananyagának megismerését támogatja a „**Közigazgatási iránytű – alapismeretek új belépők számára**” (nyilvántartási szám: PN-0635-1912-MK) című program is (a továbbiakban: *Közigazgatási iránytű* továbbképzés), amely a közszolgálati továbbképzési rendszer keretében vehető igénybe. Az e-learning-programot 2022-ben **1.523 fő teljesítette**.
- Az Önfejlesztés menüpontban szintén ingyenesen elérhető a *Közigazgatási iránytű* továbbképzés teljes anyaga – modulokra bontva. A tananyagot modulonként átlagosan 221 fő tekintette meg 2022-ben.

A közigazgatási alapvizsga tényadatainak áttekintését követően az alábbi összegző megállapítások tehetők:

- 2021 után 2022-ben is létszámnövekedés figyelhető meg a korábbi évek jelentkezési adataihoz viszonyítva, ami feltehetően a járványügyi helyzet miatt elmaradt, illetve elhalasztott vizsgák pótlásának (is) köszönhető.
- A konzultáción részt vevő tisztviselők aránya növekszik, míg az önálló feldolgozást segítő tananyagok megtekintési adatai csökkenő tendenciát mutatnak, ami arra utal, hogy a tananyag feldolgozásának, értelmezésének támogatása érdekében a tisztviselők minden segítséget szívesen vesznek, azonban leginkább **a jelenléti típusú felkészítést preferálják**.
- A konzultáción **részt vevők elégedettsége a konzulensek és a szervezők munkája tekintetében** továbbra is **nagyon magas** (95,8%, illetve 98,1%). Javuló trend látszik a tananyag mennyiségét (78,1%), az elsajátításához rendelkezésre álló időt (79,6%) illetően.

Kérdés	Elégedettség %-ban
Mennyire volt elégedett a tananyag felépítésével (szerkezet, logika, áttekinthetőség)?	88,9%
Mennyire volt elégedett a tananyag mennyiségével?	78,1%
Mennyire volt elégedett a tananyag elsajátításához/a gyakorlati feladatok elvégzéséhez biztosított idővel?	79,6%
Mennyire volt elégedett a képzésen szereplő, szemléltetést szolgáló elemekkel (ábrák, diagramok, képek, esettanulmányok, gyakorlati példák stb.)?	90,1%
Mennyire volt elégedett a közigazgatási alapvizsgára felkészítő konzultációval kapcsolatos tájékoztatással, a képzésre vonatkozó alpinformációkkal?	95,6%
Mennyire volt elégedett a közigazgatási alapvizsgára felkészítő konzultáción biztosított körülményekkel (időpont, helyszín, szervezethez, eszközök stb.)?	93,3%
Mennyire volt elégedett a képzésszervező munkájával, segítőkészségével, hozzáállásával?	98,1%
Mennyire tartja a maga számára hasznosnak, igényeihez illőnek a közigazgatási alapvizsga tananyagát?	78,3%
Szakmailag mennyire találta korszerűnek, hatályosnak az alapvizsgamodulok tartalmát?	88,3%
Mennyire volt elégedett a konzulens munkájával (szakmai, módszertani felkészültségével, hozzáállásával)?	95,8%
Átlag	87,2%

2. sz. táblázat: Elégedettségi adatok a közigazgatási alapvizsgára felkészítő konzultáció vonatkozásában (Forrás: ProBono rendszer, 2023. 01. 16.)

- Az NKE vizsgaszervezői szerepköre jelenleg is hangsúlyos (Budapest Főváros Kormányhivatala mögött a második legtöbb jelentkezővel bír), bár már nem annyira kiemelkedő, mint a korábbi években. 2020-ban a vizsgára jelentkezők 19,4%-a, 2021-ben pedig 18,5%-a az NKE-re nyújtotta be jelentkezését, azonban ez az arány 2022-ben már csak 10,6%. Ennek az lehet a magyarázata, hogy a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.) 58. § (2) bekezdésének c) pontja a munkáltató döntési jogkörébe utalja az álláshely szakmai betöltéséhez szükséges feltételek – így az alapvizsga-kötelezettség – megállapítását, ezért az NKE illetékességéhez tartozó vizsgára kötelezettek száma csökkent.

II. Az ügykezelői alapvizsgával kapcsolatos információk

2022-ben országosan **122 fő jelentkezett ügykezelői alapvizsgára** – ez 52%-kal magasabb, mint az előző évi jelentkezők száma (80 fő). A vizsgákon ténylegesen megjelent 119 főből összesen 118 fő tett eredményes vizsgát. A sikeres vizsgázók aránya 99,3% a vizsgákon megjelentekhez képest, ami megfelel a korábbi trendeknek. (Az utóbbi 5 évben jellemzően 95% körüli volt ez az arány.)

Az ügykezelők esetében évről évre nagyobb szerepet kap a vizsgaszervezők között működő **„közös” vizsga és felkészítő szervezése**. 2022-ben országosan összesen 9 ügykezelői alapvizsga-vizsgacsoport megszervezésére került sor 4 vizsgaszervező által. A vizsgák lebonyolításában 20 vizsgáztató működött közre.

Az ügykezelői alapvizsgázók 2022. évi létszámának és a vizsga eredményességének egyes vizsgaszervezők közötti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be.

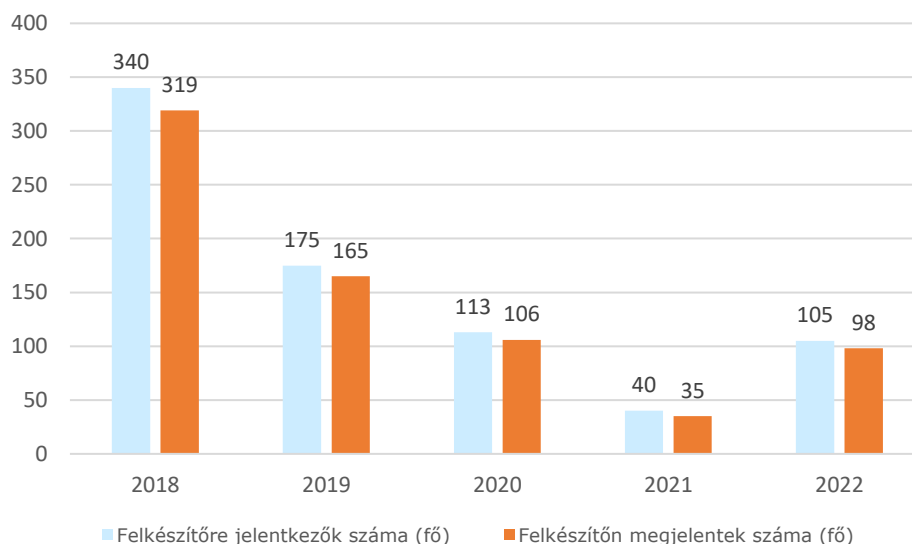
Vizsgaszervező megnevezése	Vizsgacsoportok száma (db)	Vizsgára jelentkezők száma (fő)	Vizsgán megjelentek száma (fő)	Vizsgáról távolmaradók száma (fő)	Sikeres vizsgázók száma (fő)	Sikertelenül vizsgázók száma (db)
Borsod-Abaúj-Zemplén VMKH	2	25	25	0	24	1
Budapest Főváros KH	4	69	66	3	66	0
Győr-Moson-Sopron VMKH	1	17	17	0	17	0
Hajdú-Bihar VMKH	2	11	11	0	11	0
ÖSSZESEN:	9	122	119	3	118	1

3. sz. táblázat: Az ügykezelői alapvizsgán részt vevők létszámának megoszlása az egyes vizsgaszervezők között 2022-ben (Forrás: ProBono rendszer, 2023. 01. 18.)

A sikeres felkészülés érdekében az NKE elérhetővé tette az „**Ügykezelési iránytű – Egy irat életútja**” (nyilvántartási szám: PN-0782-2009-MK) című, e-learning-módszertanra épülő programját (a továbbiakban: *Ügykezelési iránytű továbbképzés*) a ProBono rendszer Önfejlesztés menüpontjában – természetesen ingyenesen. Az e-tananyagot 2022. év végéig 92 fő tekintette meg.

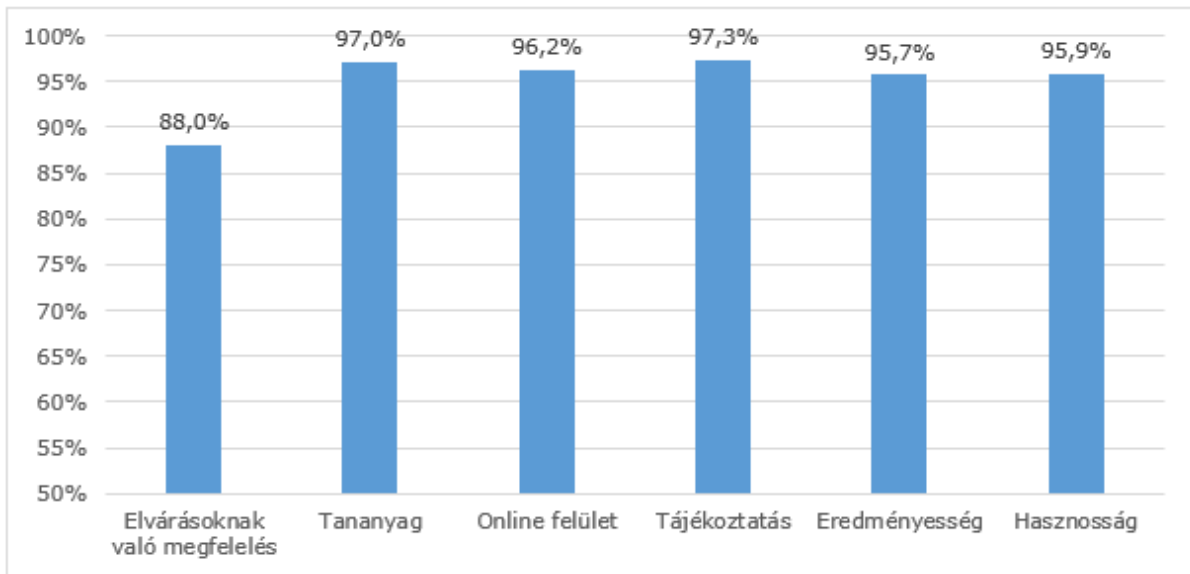
Ugyanez a program a közszolgálati továbbképzési rendszer képzési kínálatában is elérhető – lehetőséget biztosítva arra, hogy azok a tisztviselők is megismerhessék az ügykezelői alapvizsga tudásanyagát, akiket jogszabály nem kötelez az ügykezelői alapvizsga letételére, de a program által nyújtott ismeretek támogatják feladataik ellátását. 2022-ben **2.286 fő végezte el** a továbbképzési programot.

A 2022. évben országosan **105 fő igényelt felkészítő tanfolyami képzést**. Ez a vizsgára jelentkezők 86%-a. A 105 fő felkészítő tanfolyamra jelentkező közül 98 fő jelent meg a képzésen, ami 93%-os részvételi arányt jelent. A 2022. évi adatokat összehasonlítva az előző évi jelentkezési adatokkal, megfigyelhető, hogy a 2021. évi pandémiás időszakot követően a felkészítőre jelentkezők száma közelít a 2020. évi jelentkezői létszámhoz.

2. sz. ábra: Az ügykezelői alapvizsgára felkészítő tanfolyamra jelentkezők és a felkészítőn megjelentek megoszlása a 2018–2022. években (Forrás: ProBono rendszer – 2023. 01. 18. – és a korábbi évek beszámolóí)

Ahogy az alábbi ábra is szemlélteti, az *Ügykezelési iránytű* továbbképzés kapcsán kérdőívet kitöltők **mind a képzés tananyagával** (átlag: 97,0%), **mind az online felülettel** (átlag: 96,2%) **elégedettek** voltak, és az **előzetes elvárásaiknak is magas szinten** (átlag: 88,0%) **megfelelt** a kurzus.

3. sz. ábra: Az *Ügykezelési iránytű* továbbképzés egyes vizsgálati aspektusaival kapcsolatos elégedettségi eredmények a 2022. évben (Forrás: ProBono rendszer, 2023. 01. 16.)